

ANDRES LEVALD

KESTLIKU JA KVALITEETSE RUUMI PLANEERIMISE TÖÖRIISTAKAST

KOOLITUSPROGRAMMI VÄLJATÖÖTAJA: EESTI ARHITEKTUURIKESKUS
TELLIJA: REGIONAAL- JA PÖLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Programmi elluviimist kaasrahastab Euroopa Liit

TÖÖRIISTAD JA KAST – MILLEKS JA KELLELE?

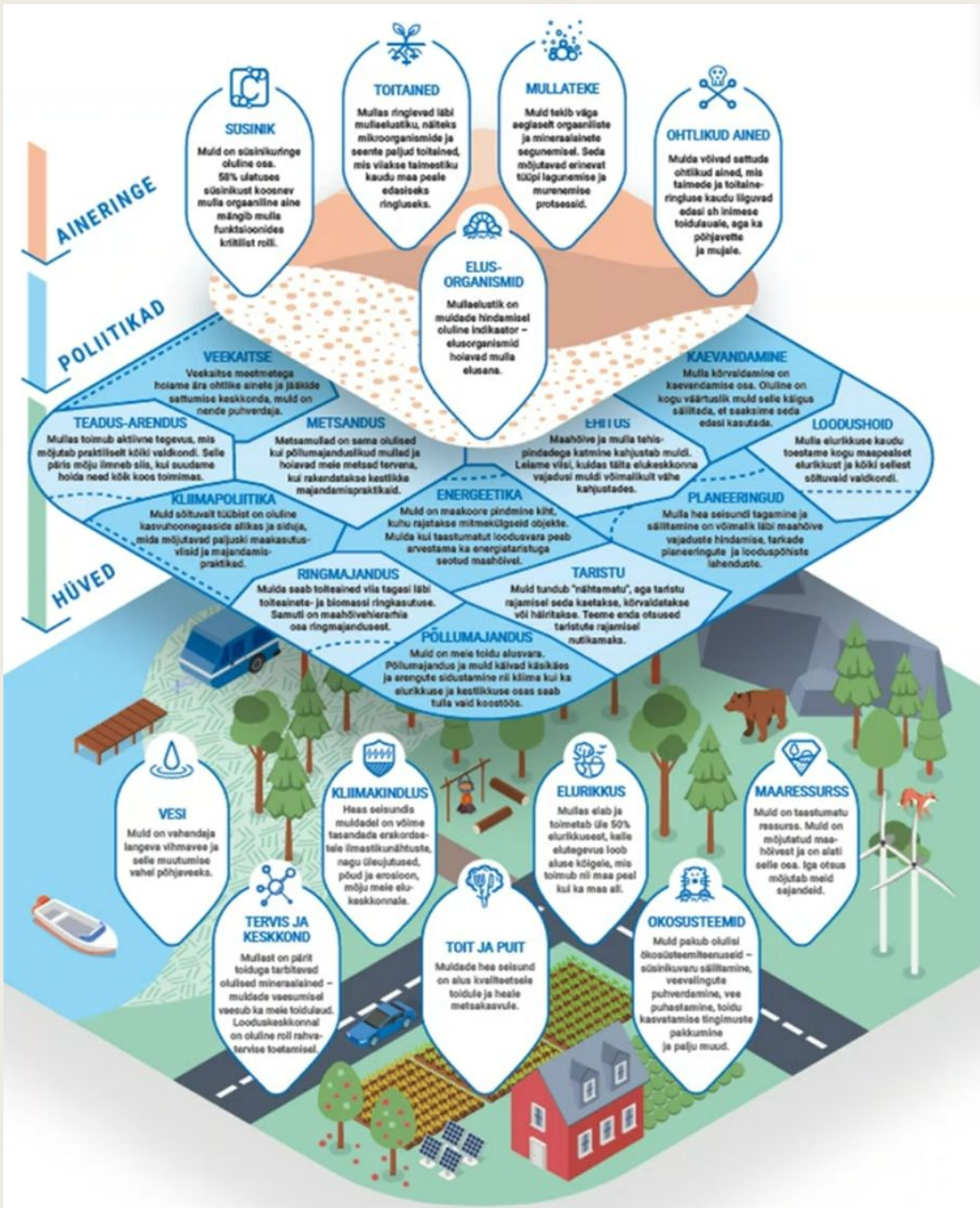
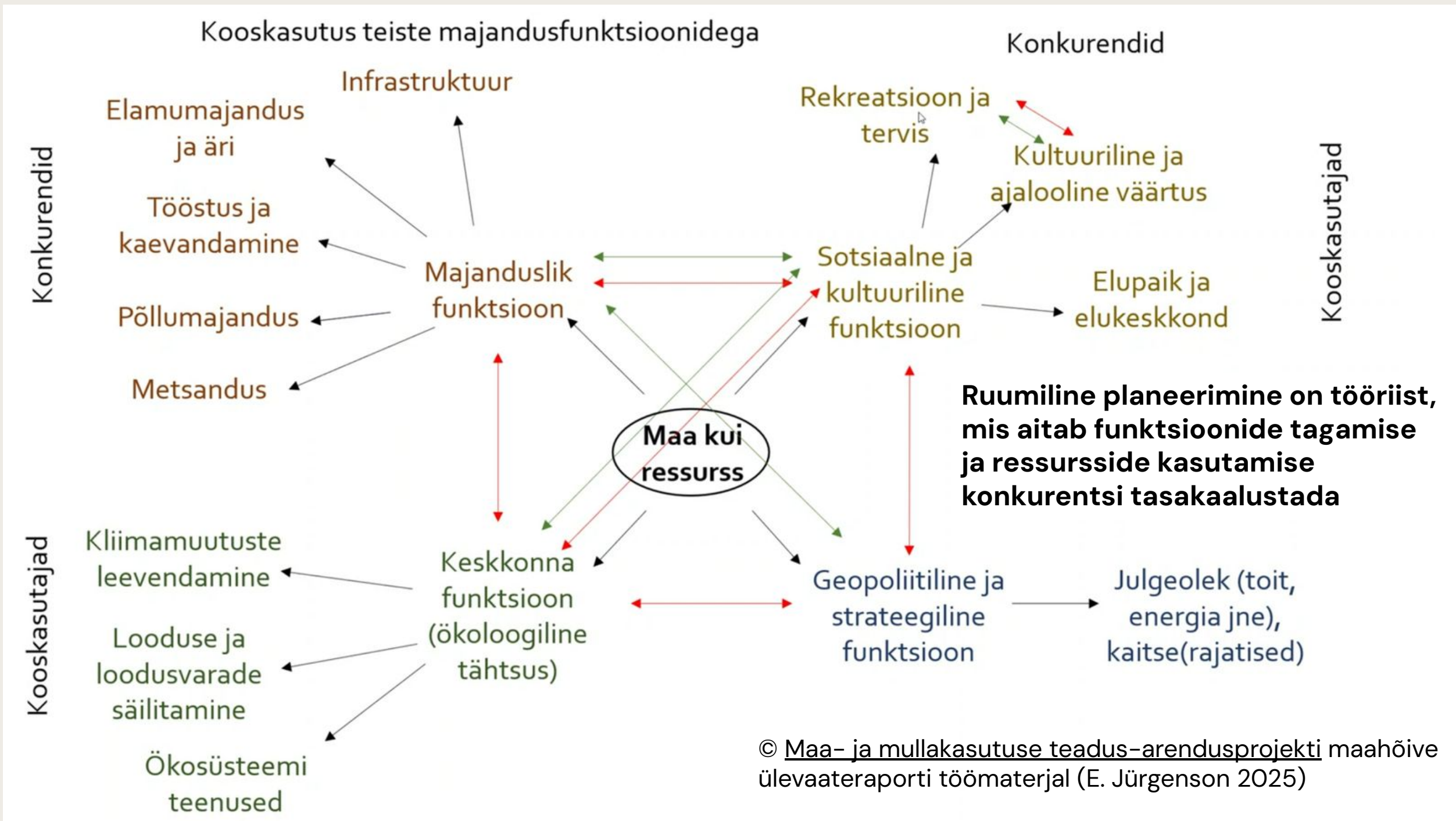
Ülemaailmsed säästva arengu eesmärgid

Lisaks 17 ülemaailmsele säästva arengu eesmärgile jälgitakse Eestis ka kultuuriruumi elujõulisuse eesmärki, mis tuleneb Eesti säästva arengu riiklikust strateegiast „Säästev Eesti 21“

- Säästva arengu sõnaseletus
- Säästva arengu seadus 1995 (vt § 12 algtekstis)
- Strateegia "Eesti 2035"
- Kestliku arengu eesmärgid ja seosed
- Kohaliku omavalitsuse roll... (2022)

Ressursid, funktsioonid ja konkurents

Algselt oli kavas rohepoliitika rakendamiseks ruumilises planeerimises koostada kolm tööriistakasti

1. Kestliku arengu tööriistakast ruumilises planeerimises rohepoliitika rakendamiseks
2. Kohandava ruumilise planeerimise tööriistakast rohepoliitika rakendamiseks
3. Kvaliteetse ruumi aluspõhimõtete rakendamise tööriistakast ruumilises planeerimises rohepoliitika rakendamiseks

Kestliku ja kvaliteetse elukeskkonna planeerimise tööriistakast

Kestliku ja kvaliteetse ruumi planeerimise tööriistakast

Planeerimisalast tegevust korraldab ministeerium

<https://planeerimine.ee/tooriistakast/>

Ajakava

I OSA – Kontseptuaalne faas (01.08.2023–29.03.2024)

Eesmärkide määratlemine, teabe kogumine, ruumilise planeerimise põhiosiste kindlaks määramine

II OSA – Arendusfaas (01.04.24–20.09.24)

Töövahendite valimine, tööriistakasti prototüübi loomine, visuaalse kontseptsiooni loomine

III OSA – Testfaas (21.09.24–31.12.24)

Platvormi testimine ja edasi arendamine, kontseptsiooni valideerimine, tagasiside dokumenteerimine ja analüüs, prototüübi täiustamine

<https://planeerimine.ee/tooriistakast/>

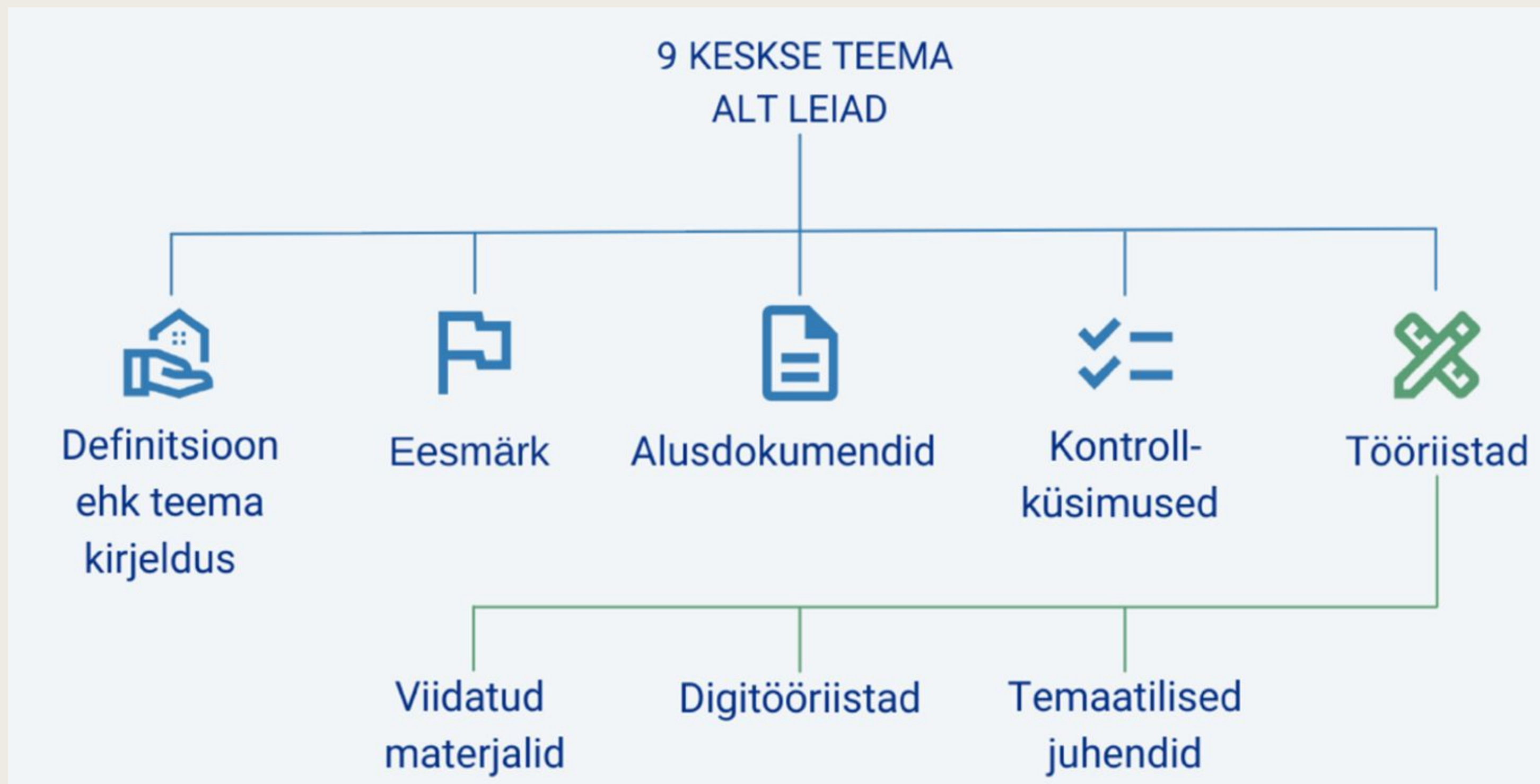
Kestlik ja kvaliteetne elukeskkond on:

1. multifunktsionaalne ja kohandatav,
2. turvaline,
3. võrdseid võimalusi pakkuv,
4. kergesti ligipääsetav,
5. ressursse säästev ja majandustegevuse kestlikku arengut soodustav,
6. positiivse keskkonnamõjuga, sh kliima- ja elurikkuse eesmäärke toetav,
7. pärandit väärtustav,
8. esteetiliselt meeldiv ja
9. kuuluvustunde teket soodustav

<https://planeerimine.ee/tooriistakast/>

Tööriistakasti ülesehitus

<https://planeerimine.ee/tooriistakast/>

Tööriistakasti sisu

- [Kokkuvõtlik sissejuhatuse otsustajatele](#) kestliku ja kvaliteetse ruumi planeerimise olulisematesse aspektidesse
- Kestliku ja kvaliteetse elukeskkonna planeerimise kokkuvõtlik juhiseks ekspertidele kestlikkuse aspektide integreerimiseks ruumiplaneerimisega – vt [lõpparuande 4. peatükk](#)
- Kestliku ja kvaliteetse elukeskkonna [planeerimise kontrollküsimused](#)
- Ligipääsetavuse [kaardirakendus](#) ja [kasutusjuhend](#) – digitööriist, mis võimaldab arvestada valdava enamuse Eesti elanike aktiivsete liikumisviisidega ligipääsuga igapäevateenustele
- [Lühijuhis CO2 kalkulaatorite](#) ja nende kasutusvõimaluste kirjeldusega
- [Elurikkuse teema juhise](#), mis aitab edendada elurikkuse säilitamise ja taastamise vajadustega arvestamist ruumilises planeerimises
- [Kuuluvustunde teema lühijuhis](#) konkreetsete näpunäidetega planeeringuala ülevaatus, planeeringulahenduse väljatöötamise ja planeeringu elluviimise etappides
- [Ringsuse teema lühijuhis](#) koos konkreetsete näidetega ringsuse aspekte arvestava planeeringulahenduse koostamiseks.

<https://planeerimine.ee/tooriistakast/>

Jätkutegevused

2025

- Avaldamine
- Kasutajate hulgas levitamine
- Planeerimisega seotud valdkondade poliitika kujundajates huvi tekitamine,
- Koolitajate, sh ülikoolide hulgas info levitamine
- Järelküsitlus kasutajate seas mõju hindamiseks, pidev tagasiside korje
- Tööriistakasti sisu ja vormi jätkuv täiendamine ja parendamine
- Seoste loomine [üleriigilise planeeringuga Eesti 2050](#) ja planeeringute seirega

KAVAS

- „Planeeringu töölaua“ funktsionaalsuse kaalumine ja töölaua loomine
- Loodava [planeeringute menetluse infosüsteemiga PLANIS](#) ja vajadusel muude infosüsteemidega liidestamine
- Eesti kontekstile kohandatud juhendmaterjalide loomine
- Liikuvuse kaardirakenduse edasi arendamine
- Säästva arengu poliitikatega seonduvate andmete keskse korje- ja kasutussüsteemi välja töötamine koos mõõdikute ja indikaatoritega ja nende kasutamise kokku leppimine
- Omaniku rolli täpsustamine, sh [Maa- ja Ruumiameti \(MARU\)](#) roll

<https://planeerimine.ee/tooriistakast/>

ARUTELU

KESTLIKU JA KVALITEETSE RUUMI PLANEERIMISE TÖÖRIISTAKAST

Andres Levald andres.levald@mkm.ee, tel +372 5885 1309

RUUMILOOME KOOLITUSPROGRAMM 2025

